

Θαωρείου φωτός φωτοχυσία (Ηλίας Λιαμής, δρ. Θεολογίας, Καθηγητής Μουσικής, Πρόεδρος της Συνοδικής Υποεπιτροπής Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Με ιδιαίτερη αναφορά στον περί Μεταμορφώσεως Λόγο
του Αγίου Θεολήπτου Φιλαδελφείας.

1. Το γεγονός της Μεταμορφώσεως στην Ορθόδοξη Λατρεία

Η εορτή της Μεταμορφώσεως αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους σταθμούς στον εορταστικό κύκλο της Εκκλησίας μας αλλά και ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της επίγειας παρουσίας του Χριστού μας στη γη .

Χωρίς καμία αμφιβολία, πρόκειται για ένα γεγονός, που η ανθρώπινη γλώσσα αδυνατεί να περιγράψει επακριβώς. Οι Ευαγγελιστές των Συνοπτικών Ευαγγελίων, στα οποία αναφέρεται το γεγονός, χρησιμοποιούν το λευκό του χιονιού ή το φως τού ήλιου για να περιγράψουν κάτι, που είναι βέβαιον πως δεν ανήκει στον κόσμο τούτο.

Η Ορθόδοξη εικονογραφία επιχειρεί να συμβάλλει κι εκείνη στην περιγραφή αυτού του υπερκόσμιου γεγονότος. Ο Ορθόδοξος εικονογράφος χρησιμοποιεί το πιο λαμπρό λευκό χρώμα της παλέτας του, προκειμένου να απεικονίσει τα ιμάτια τού Ιησού, ενώ τοποθετεί στο κάτω μέρος της εικόνας τους Μαθητές καταγής, να αποστρέφουν το πρόσωπο, έμπλεοι φόβου, χαράς και θαυμασμού. Παράλληλα, ο Ορθόδοξος υμνογράφος μάς εξηγεί πως την ημέρα εκείνη οι Μαθητές ατένισαν ένα μέρος της Θεότητας «καθώς ηδύναντο», δηλ. ανάλογο των δυνάμεών τους. Είναι όμως φανερό από τη στάση του σώματός τους, πως οι τρεις παριστάμενοι την ημέρα εκείνη βιώνουν εμπειρίες πρωτόγνωρες, ευρισκόμενοι σε πλήρη αδυναμία να τις διαχειριστούν. Γνωρίζουμε από την αντίστοιχη περικοπή, πως, ενώ κατ' αρχάς χαίρονται και αναφωνούν "καλόν εστιν ημάς ώδε είναι, ει θέλεις, ποιήσωμεν ώδε τρεις σκηνάς, σοί μίαν και Μωσεί μίαν και μίαν Ηλία", στην συνέχεια, βιώνουν τρόμο, καθώς τους επισκιάζει η φωτεινή νεφέλη και ακούγεται η φωνή του Πατρός. (Ματθ. ιζ', 6).

Οι Πατέρες της Εκκλησίας (Μ. Βασίλειος, άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος και άγ. Γρηγόριος Παλαμάς) λέγουν ότι έπεσαν στην γη από την αδυναμία τους να ατενίσουν την περίσσεια της λαμπρότητας του υπερκόσμιου Φωτός. Είναι όμως

σαφές πως ο ήχος, ως μέγεθος που έχει την ιδιότητα να φτάνει μέχρι τα κατάβαθα της ύπαρξης, πολλώ δε μάλλον ο ήχος της Πατρικής φωνής, φαίνεται στην εικόνα να συγκλονίζει τους τρεις Μαθητές και να συμπληρώνει καταλυτικά την θεοπτία.

2. Η κορυφαία εμπειρία των Μαθητών.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που οι Μαθητές λάμβαναν γνώση των υπερκόσμιων χαρακτηριστικών του Διδασκάλου τους. Με τρόπο συγκλονιστικό δέχτηκαν την κλήση τους και απόδειξη αυτού είναι η προθυμία τους να Τον ακολουθήσουν, εγκαταλείποντας τα πάντα. Επί τρία χρόνια έβλεπαν γεγονότα θαυμαστά και μόνον εκείνοι γνωρίζουν τι εμπειρίες είχαν, πέραν εκείνων που αναφέρει το Ευαγγέλιο. Εκείνη όμως την ημέρα, όλη αυτή η προετοιμασία αποδείχτηκε ανεπαρκής για να κατανοήσουν το γεγονός της Μεταμορφώσεως. Η Ευαγγελική περικοπή μάς επιτρέπει να υποθέσουμε την άφατη και υπερκόσμια ψυχική και πνευματική ηδονή που βίωσαν. Διαβάζουμε, πως αν μπορούσαν, θα παρέτειναν την εμπειρία αυτή για πάντα. Ζητούν από τον Διδάσκαλο να στήσουν τρεις σκηνές, μία του Κυρίου, μία του Μωυσή και μία του προφήτη Ηλία, ώστε να εγκατασταθούν εκεί. Ανάλογες εμπειρίες αφάτου ηδονής περιγράφουν και παλαιότεροι, αλλά και σύγχρονοι άγιοι ασκητές. Μιλούν για την απέραντη γλυκύτητα της συνομιλίας που αξιώθηκαν, άλλοτε με τον Χριστό, άλλοτε με την Θεοτόκο και άλλοτε με τους Αγίους, ενώ συμπίπτουν απολύτως ως προς την εμπειρία υπέρβασης του χώρου και του χρόνου.

3. Η Μεταμόρφωση ως αμφίδρομη διαδικασία.

Οι ιεροί ερμηνευτές των Ευαγγελίων τονίζουν το γεγονός πως με τον όρο Μεταμόρφωση εννοούμε περισσότερο μια αποκάλυψη. Ο Χριστός, κατά την στιγμή εκείνη δεν προσέλαβε κάτι το οποίο δεν είχε. Η δόξα της Θεότητός Του τον ακολουθούσε από την πρώτη στιγμή της συλλήψεώς Του εν τη κοιλία της Θεοτόκου. Εκείνο που καθιστά κατά την ώρα εκείνη την υπέρλαμπρη αποκάλυψη είναι η διάνοιξη των οφθαλμών των Μαθητών, όχι μόνον των εσωτερικών αλλά και των σωματικών. Ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης υφίστανται την αγαθήν αλλοίωσιν της ανθρώπινης φύσης τους και καθίστανται ικανοί να ατενίσουν αυτό που πάντα ευρίσκετο προ των εσκοτισμένων από τα ανθρώπινα πάθη οφθαλμών τους. Στο γεγονός αυτό στηρίζεται όλη η νηπτική παράδοση της Εκκλησίας μας. Ο άνθρωπος εκείνος, ο οποίος με σθένος, υπομονή και συνέπεια αναλαμβάνει τον πνευματικό αγώνα, οδηγείται σταδιακά προς την θέωση, δηλαδή την μεταμόρφωση της δικής του φύσης και την ένωσή της με τον Θεό, δια της καθάρσεως των παθών. Συνεπώς, η εμπειρία της Μεταμορφώσεως δεν αποτελεί φαντασιοπληξία των Μαθητών κατά την ημέρα εκείνη, ούτε ένα γεγονός που

πραγματοποιήθηκε άπαξ. Αποτελεί διαχρονική υπόσχεση θεοπτίας προς όλους τους ανθρώπους ανεξαιρέτως, στηριγμένη στην διαρκή εμπειρία των αγίων.

4. Η διαχρονική σκοπιμότητα της Μεταμορφώσεως.

Μεγάλη σημασία έχει και ο χρόνος, κατά τον οποίον πραγματοποιήθηκε η Μεταμόρφωση. Το θείον Πάθος πλησιάζει και ο Κύριος γνωρίζει πως οι Μαθητές Του θα συγκλονιστούν από το σκάνδαλο και την αμφιβολία, όταν Τον δουν να κρέμεται αιμόφυρτος από τον Σταυρό, λοιδορούμενος από τους Φαρισαίους και τον λαό. Η γεύση αυτή της Θεότητας είναι εκείνη που θα κρατήσει ζωντανή την πίστη, το κουράγιο και την ελπίδα τους, μέχρι να τον δουν Αναστημένο.

Αυτή η πρόνοια του Θεού πρέπει να αποτελέσει και για μας πηγή παρηγοριάς. Είναι βέβαιον πως πριν από κάθε πειρασμό και κάθε δοκιμασία, ο Θεός έχει φροντίσει να μας εξοπλίσει με εμπειρία της δυνάμεως και της προνοίας Του. Αν ο καθένας από μας, ευρισκόμενος εν μέσω ποικίλων δυσκολιών, αγωνιστεί να διατηρήσει την πίστη του, θα ανασύρει από τα βάθη της προσωπικής του ζωής πλήθος ευεργεσιών, μικρότερων ή μεγαλύτερων, εμφανών ή αδιόρατων, οι οποίες θα τον στηρίξουν κατά τη στιγμή της όποιας δοκιμασίας. Η Μεταμόρφωση του Χριστού μας αποτελεί διαβεβαίωση της υπερκόσμιας δυνάμεως και αγάπης του Χριστού, υπέρτερης κάθε δοκιμασίας και κάθε αντιξοότητας.

5. Η θεολογική και ανθρωπολογική διάσταση

Μεγάλη είναι και η θεολογική σημασία της σημερινής εορτής. Το άρρητο μυστήριο της ενώσεως θείας και ανθρώπινης φύσης στο πρόσωπο του ενσαρκωμένου Θεού Λόγου φανερώνεται ανάγλυφα στο όρος Θαβώρ. Ο Ιησούς παραμένει ο άνθρωπος που οι Μαθητές αναγνωρίζουν. Η ανθρώπινη μορφή του υφίσταται διαρκώς. Οι Μαθητές όμως ατενίζουν συγχρόνως και την Άκτιστη Ενεργεία τού Τριαδικού Θεού, δια της οποίας ο απρόσιτος στην φύση Θεός έρχεται σε επαφή με τον άνθρωπο. Και για να μην υπάρξει σε αυτούς καμιά αμφιβολία, ακούν την φωνή του Θεού Πατρός να διαβεβαιώνει πως ο Χριστός είναι ο Υιός και Λόγος του Θεού.

«ούτός εστιν ο υιός μου ο αγαπητός, εν ω ευδόκησα.» (Μτθ.17,5)

Η έκφραση της Θείας ευδοκίας κατά την στιγμή εκείνη, δεν αφορά μόνον την θεία φύση του δευτέρου προσώπου της Αγίας Τριάδος, αλλά και την ανθρώπινη φύση Του, γεγονός που επιβεβαιώνει θριαμβευτικά την γεφύρωση του χάσματος που ανοίχτηκε μεταξύ ανθρώπου και Θεού με την Πτώση. Η επιστροφή της ανθρώπινης φύσεως στην Πατρική αγκαλιά, που θα ολοκληρωθεί με το Πάθος και την Ανάσταση του Σωτήρος Χριστού, επιφέρει ριζικές και λυτρωτικές συνέπειες στην ανθρώπινη φύση συνολικά και για κάθε άνθρωπο ξεχωριστά. Στο πρόσωπο του Θεανθρώπου, ο Πατήρ εκφράζει την ευδοκία Του, το, τρόπον τινά, καμάρι Του για το αγαπημένο Του πλάσμα, το οποίον ατενίζει εκ νέου ανοιχτές τις πύλες της Εδέμ.

6. Ο Χριστός, κέντρο του χωροχρόνου

Για να φανεί όμως και στους Μαθητές, αλλά και σε όλους εμάς πως το πρόσωπο του Χριστού μας αποτελεί την κορωνίδα τού σχεδίου τού Θεού για την ανθρώπινη σωτηρία, εμφανίζονται ο Μωυσής και ο Ηλίας να συνομιλούν μαζί Του. Τι μεγαλύτερη απόδειξη μπορεί να υπάρξει για το γεγονός πως ο Χριστός μας αποτελεί την εκπλήρωση όλων των Προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης και της δικαίωσης της προσδοκίας των ανθρωπίνων γενεών για λύτρωση και αθανασία! Με τον τρόπο αυτόν, ο Κύριος διασπά τα όρια του χώρου και του χρόνου. Το φως του Σύμπαντος δεν είναι αρκετό για να συγκριθεί με την υπερκόσμια λάμψη του

προσώπου Του. παράλληλα, με την θεϊκή του δύναμη επαναφέρει από το παρελθόν μορφές ολοζώντανες, εκείνες του Ηλία και του Μωυσή, οι οποίες συνομιλούν μαζί Του ως υπάρξεις οικείες. Στα μάτια των Μαθητών Του, ο αγαπημένος Δάσκαλος παρουσιάζεται ως το κέντρο των πάντων. Ατενίζουν, θαυμάζουν, προσπαθούν να κατανοήσουν. Δεν μετέχουν όμως ακόμη. Η πλήρης μετοχή στο μυστήριο των ενεργειών του Πνεύματος θα πραγματοποιηθεί κατά την ημέρα της Πεντηκοστής. Με την έννοια αυτή, η Μεταμόρφωση μπορεί να θεωρηθεί και ως προανάκρουσμα της εισόδου των ενεργειών του αγίου Πνεύματος στην ανθρώπινη ιστορία.

7. Η αποκατάσταση της ανθρώπινης αξίας και του νοήματος ζωής.

Πέραν όμως όλων των θεολογικών και πνευματικών αληθειών που αφθόνως πηγάζουν από το σημερινό γεγονός, ελπίδα και παρηγοριά εκχέονται προς εμάς σήμερα. Εν μέσω καιρών, όπου η ανθρώπινη αξία διαρκώς υποβαθμίζεται και ο φόβος διαποτίζει ολόκληρη την ανθρωπότητα, η εορτή αυτή έρχεται να αποκαταστήσει την αξία και την μοναδικότητα της ανθρώπινης φύσης και να διαβεβαιώσει τον καθένα από μας για την προοπτική και τις δυνατότητες που αποκατέστησε για τον καθένα από μας ξεχωριστά ο Ιησούς Χριστός. Το θαυμαστό γεγονός που πραγματοποιήθηκε στο όρος Θαβώρ μας διαβεβαιώνει πως στον πυρήνα της ύπαρξης μας λάμπει μια ακτίνα από εκείνο το υπερκόσμιο φως της Μεταμορφώσεως. Η Χριστός αποκατέστησε την συγγένεια ανθρώπου και Θεού, γεγονός που δίνει στην ύπαρξή μας την προοπτική της αθανασίας. Γεγονός είναι πως η αποκατάσταση αυτή δεν σημαίνει και την αυτόματη μεταμόρφωση των ανθρώπων και της κοινωνίας. Περιτριγυριζόμαστε από φθορά, φρίκη και απόγνωση. Οι άνθρωποι αναζητούν νόημα ζωής και περιφέρονται από απάτη σε απάτη και από ουτοπία σε ουτοπία. Όποιος όμως αναλάβει τον πνευματικό αγώνα της αγιότητας, όπως τον περιγράφουν οι παλαιοί και νεοφανείς άγιοι, οι οποίοι έλαβαν προσωπική πείρα του Φωτός της Μεταμορφώσεως, βλέπουν την ζωή τους να νοηματοδοτείται και τις δυνάμεις τους, ενισχυμένες από την παρουσία του Θεού, να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την κατήφεια, την απελπισία, ακόμη και τον ίδιο τον θάνατο.

8. Η Θεολογία ως εμπειρία

Το Θαβώρειο Φως αποτελεί για την Ορθόδοξη Εκκλησία το μέγιστο ύψος της Θεολογίας της. Για την Ορθοδοξία, η Θεολογία δεν υπήρξε ποτέ μόνον διανοητική ενέργεια και στοχασμός. Ούτε όμως υπήρξε και μια απλή ηθική συμμόρφωση σε εντολές. Τελικός στόχος είναι η εμπειρία του Φωτός, η οποία αποτελεί εκδήλωση μιας προσωπικής σχέσης με τον Ιησού και την κορυφαία πρόγευση της αιωνιότητας. Για τον λόγο αυτό, οι Πατέρες ονομάζουν την εμπειρία αυτή «αρραβώνα της μελλούσης ζωής» και προς αυτήν κατατείνουν όλες οι μορφές της ασκήσεως και όλος ο κόπος καλλιέργειας των αρετών. Το Άκτιστο Φως μεταβάλλει τον άνθρωπο, από παρατηρητή σε συμμετοχο όλων των γεγονότων της ζωής του Χριστού, από την Θεία Γέννηση έως την Ανάσταση, και τον κατακλύζει από την βεβαιότητα των επουρανίων αγαθών. Ίσως ο πιο αρμόδιος να περιγράψει αυτή την εμπειρία να είναι ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο οποίος συμπεριέλαβε στην θεολογία του όλη την παράδοση της Εκκλησίας για τις Άκτιστες ενέργειες του Θεού και ανεδείχθη μέγας Πατήρ αλλά και υπερασπιστής της Ορθόδοξης Θεολογίας στις επιθέσεις των καινοφανών διδασκαλιών της Δύσεως:

«Βλέπει βεβαίως (ο μοναχός) ως φως εκείνο το αγαπητότατο πράγμα που αρπάζει τον νου, τον κάνει να εξίσταται από όλα και τον στρέφει ολόκληρο μόνο σ' αυτό,

είναι αποκαλυπτικό άλλ' όχι αισθητών σωμάτων, το βλέπει να μη τελειώνει ούτε προς τα κάτω ούτε προς τα άνω ούτε προς τα πλάγια, και δεν διακρίνει κάποιο τέλος του φωτός που βλέπει και τον περιλάμπει, αλλά σαν να ήταν ήλιος που είναι απειροπλάσια λαμπρότερος και μεγαλύτερος του σύμπαντος. στο μέσον δε ευρίσκεται αυτός, όντας ολόκληρος οφθαλμός. κάτι τέτοιο είναι εκείνο (η έκστασις)» (Υπέρ των ιερώς ησυχάζόντων, 1, 3).

Σε εποχές απώλειας του νοήματος της ζωής, έρχεται ο ίδιος ο Χριστός να προσφέρει ό,τι υψηλότερο μπορεί να ποθήσει ο άνθρωπος: Να απαλλαγεί από την φθαρτή του φύση και να ενωθεί κατά χάριν με τον ίδιο τον Θεό, βιώνοντας την προσωπική του μεταμόρφωση. Οι Πατέρες της Φιλοκαλίας εκλαμβάνουν το γεγονός της προσωπικής τους θεώσεως ως ανάβαση στο Θαβώρ. Η άνοδος προς την κορυφή παραλληλίζεται με την εγκατάλειψη των εγκοσμίων. Μεγάλη σημασία έχει γι' αυτούς η νεφέλη, η οποία κάποια στιγμή επισκίασε το βουνό. Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης ομιλεί για τον γνώφο της αγνωσίας, δηλαδή για μια κατάσταση, κατά την οποίαν ο άνθρωπος έχει εγκαταλείψει όχι μόνον τα πράγματα του κόσμου, αλλά και όλα τα εγκόσμια νοήματα, προκειμένου να ακούσει την φωνή του Θεού. Αυτός ο γνώφος συμβολίζει ουσιαστικά την κατάργηση κάθε εγκόσμιας γνώσης, αφήνοντας τον νου απερίσπαστο να κατακλυσθεί από την άρρητη επουράνια γνώση.

Πηγή δυνάμεως και μεθέξεως αποτελούν τα μυστήρια της Εκκλησίας και ιδιαίτερα το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας. Κοινωνούμε σώμα Χριστού, στο οποίον αποκαταστάθηκε η τραυματισμένη και ταλαιπωρημένη ανθρώπινη φύση. Με την Θεία Κοινωνία ο άνθρωπος δεν λαμβάνει αφηρημένα την Χάρη του Θεού, αλλά το ομόθεο σώμα του Χριστού, που αποτελεί πηγή της ακτίστου Χάριτος.

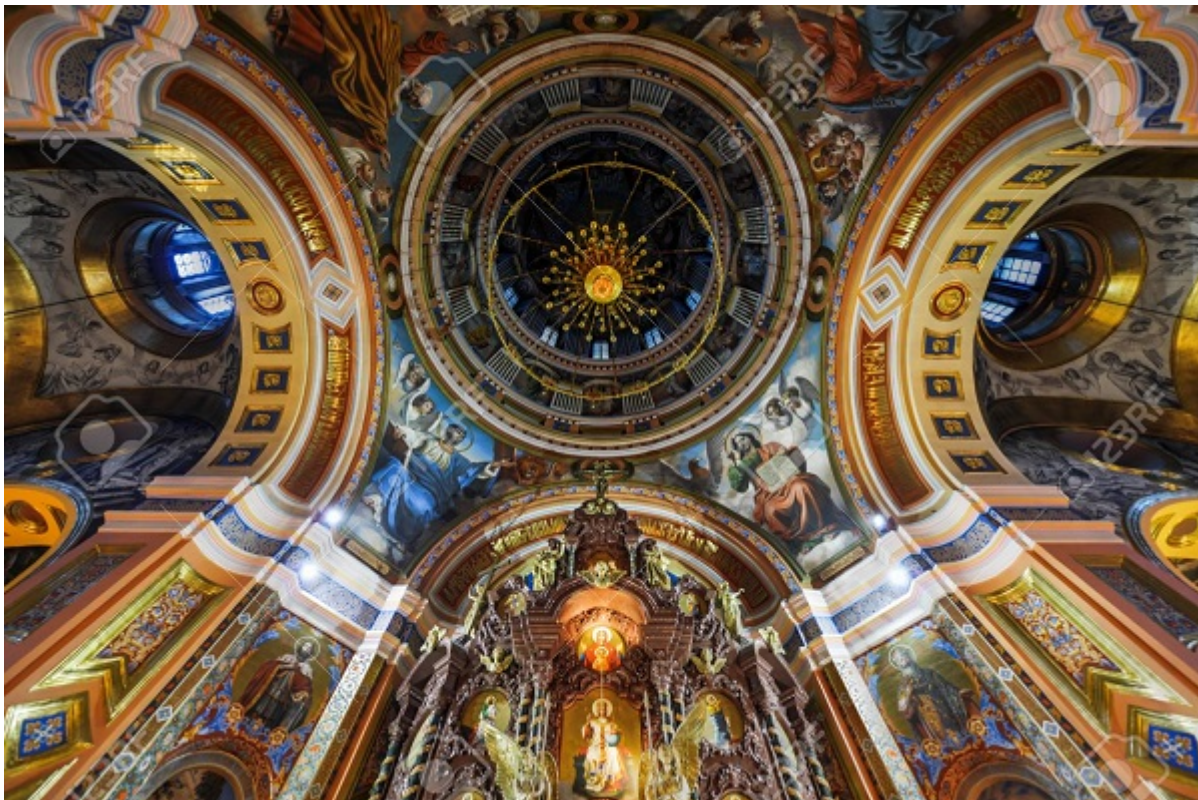
9. Η Εκκλησία ως διαρκής πρόταση Μεταμόρφωσης του ανθρώπου και του κόσμου. Η συμβολή του Αγίου Θεολήπτου.

Η εορτή της Μεταμορφώσεως αποτελεί εκ μέρους της Εκκλησίας και πρόταση προς την σημερινή ανθρωπότητα. Η Μεταμόρφωση του Χριστού δείχνει ακριβώς ποιά είναι η Εκκλησία, αλλά και ποιός είναι ο σκοπός της. Στην Εκκλησία ανήκουν οι Προφήτες, οι Απόστολοι και γενικώς όλοι εκείνοι που δέχονται δια της αγιότητας την επουράνια αποκάλυψη. Ανήκουμε όμως και όλοι εμείς, οι οποίοι αναμφίβολα έχουμε ακόμη δρόμο πολύ να διανύσουμε, αγωνιζόμαστε όμως να διατηρήσουμε την ίδια προοπτική. Ο αγώνας της καθάρσεως αφορά τους πάντες και ο Κύριος στηρίζει τον καθένα αναλόγως της διαθέσεως και των δυνάμεών του.

Οι Πατέρες, μιλώντας για την Μεταμόρφωση του Χριστού και την μέθεξη τής θείας δόξης, κάνουν λόγο για προσωπική ανάβαση στο όρος της θεοπτίας, όπως με

χαρακτηριστικό τρόπο αναφέρει ο Άγιος Θεόληπτος, Μητροπολίτης Φιλαδελφείας και πνευματικός πατήρ του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Ο ιερός Πατήρ διδάσκει πως ο δρόμος αυτός περνά μέσα από την τραχύτητα της άσκησης και του πόνου της αποκοπής από τις μάταιες ηδονές. Όποιος βρεθεί στο νοητό αυτό ύψος του Θαβώρ, είναι πλέον σε θέση να ατενίζει την θεία δόξα, ενεργώντας την απερίσπαστη από πάθη, φαντασίες και κοσμικά νοήματα καθαρά προσευχή. Αυτή γεμίζει με φως την ύπαρξή του, απαλλάσσοντας τον νου από την επιθυμία των πραγμάτων που έχουν μόνον σχήμα αλλ' όχι ύπαρξη. Καθίσταται έτσι ο άνθρωπος, ως σώμα, ψυχή και διάνοια, ακόλουθος του Ευαγγελιστή της αγάπης Ιωάννη, που με ζήλο αφοσιώθηκε στον Διδάσκαλό του και τον ακολούθησε, όχι μόνον στο Θαβώρ, αλλά και στην Ουράνια Βασιλεία. Και με υπέροχο τρόπο συνεχίζει:

«Γιατί ο Χριστός με την θεία Του Μεταμόρφωση, προμήνυσε ταυτόχρονα και την άρρητη δόξα, με την οποία θα έρθει να κρίνει τον σύμπαντα κόσμο. Έκανε ακόμα ολοφάνερη την λαμπρότητα της οποίας θα γίνουν μέτοχοι εκείνοι που θα ευαρεστήσουν στον Θεό. Τέλος δίδαξε κάθε πιστό να προετοιμάζει πάντα τον εαυτό του, ώστε να είναι κάθε στιγμή δοχείο κατάλληλο και χωρητικό της θείας ζωής και της μέλλουσας μακαριότητας, όντας σαν το κερί πάντα σε θέση να δεχθεί το θείο φως» [1].

Το Θαβώρειο φως αποτελεί, κατά τον ιερό Πατέρα, δωρεά. Όμως, όπως με άκρως πρωτότυπο τρόπο συμπληρώνει, αναζητά κερί έτοιμο, προκειμένου να μεταλαμπαδευθεί από τον ουρανό στη γη και να μεταδώσει το φως στον κόσμο. Ο

κάθε άνθρωπος καλείται να συμπήξει κερί αρετών, ώστε να υποδεχθεί, τόσο σε αυτήν, όσο -κυρίως- στη μέλλουσα ζωή, το Φως της Θεότητας.

Αυτόν τον τύπο του ανθρώπου επιθυμεί να διαμορφώσει η Εκκλησία, ώστε, ως Σώμα Χριστού, «εν ενί στόματι» να δέεται:

“λάμψον και ημίν τοις αμαρτωλοίς το φως σου το αἶδιον”.

Όπως αντίστοιχα, σε μια σχετική ευχή, αισθανόμαστε την ανάγκη να παρακαλέσουμε τον Χριστό:

“Χριστέ, το φως το αληθινόν, το φωτίζον και αγιάζον πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον σημειωθήτω εφ’ ημάς το φως του προσώπου σου, ίνα εν αυτώ οψόμεθα φως το απρόσιτον”.

10. Η αποστολή της Εκκλησίας και όλων ημών.

Ιδού λοιπόν ποιος είναι ο βαθύτερος και ουσιαστικότερος σκοπός της Εκκλησίας: Η ανάδειξη φωτοειδών ανθρωπίνων υπάρξεων, υπάρξεων που έχουν υπερβεί τον εγωκεντρισμό και τον φθόνο, υπάρξεων που βιώνουν κατά το μέτρο των δυνάμεών τους το μυστήριο της ενανθρώπισης του Θεού και μετέχουν στην άρρητη θεία αγάπη και φιλανθρωπία. Αυτές οι υπάρξεις, όλοι εμείς εν δυνάμει, αποτελούμε την ελπίδα δημιουργίας μιας ανθρώπινης κοινωνίας, διαποτισμένης από ειρήνη, αγάπη και δικαιοσύνη. Τα δεινά του εγωκεντρισμού, που τόσο επώδυνα βιώνουμε καθημερινά και πρόσφατα έδωσαν τροφή σε πυρ, όχι Άκτιστο, αλλά καταστροφικό και φρικώδες, μπορούν να αποτελέσουν για όλους μας αφορμή εγρήγορσης και αναζήτησης οδών που οδηγούν στο όρος Θαβώρ. Το φώς της Θεότητας του Χριστού μας παραμένει αναλλοίωτο και ζωογόνο και περιμένει όλους εμάς να καταστήσουμε άξιοι να το ατενίσουμε, αλλά και να το διακηρύξουμε στον κόσμο. Όπως περιγράφει ο Γέροντας Σωφρόνιος του Έσσεξ, «η ψυχή κατά την όραση του Φωτός και μετά απ’ αυτήν είναι γεμάτη από βαθιά ειρήνη και από την γλυκύτητα της αγάπης του Θεού. Εξαφανίζεται απ’ αυτήν κάθε επιθυμία δόξας, πλούτου, οποιασδήποτε γήϊνης ευτυχίας, ακόμη κι αυτής της ίδιας της ζωής. Όλα αυτά θεωρούνται ‘σκύβαλα’ και η επιθυμία της την σύρει προς το ζωντανό άπειρο, το Χριστό, στον οποίο δεν υπάρχει ούτε αρχή ούτε τέλος ούτε σκοτάδι ούτε θάνατος».

Πολλές επιλογές δεν απέμειναν πλέον. Η ανθρωπότητα, ή θα βρει ξανά τον πνευματικό της προσανατολισμό, ή θα υφίσταται με όλο και μεγαλύτερη ένταση τα δεινά της αποστασίας της.

Στο δίλημμα αυτό, η Εκκλησία θα παραμένει πάντα οδοδείκτης σωτηρίας και ο καθένας από μας, μέσω της προσωπικής του μεταμόρφωσης, μπορεί να καταστεί

ζωντανή μαρτυρία και βάσιμη ελπίδα υπέρβασης της αμαρτίας και του θανάτου για τον μικρόκοσμό του και για ολόκληρη την οικουμένη. _

Παραπομπή:

Σχετικά με τον βίο και την προσωπικότητα του αγ. Θεολήπτου, βλ. Θεολήπτου Φιλαδελφείας του Ομολογητού (1250-1322) βίος και έργα, τόμ. Α` και Β`. Εισαγωγή, κριτικό κείμενο και σχόλια Ι. Κ. Γρηγορόπουλου, εκδ. Τέρτιος, Κατερίνη 1996